

Ciała doradcze przy Zintegrowanych Inwestycjach Terytorialnych – regulacje, aktualna praktyka.

Spotkanie informacyjno – sieciujące
23.11.2022 r. (środa) godz. 15:00 – 17:00

Partnerstwo dla lepszej perspektywy!

Ogólnopolska
Federacja
Organizacji
Pozarządowych

Kongres
Ruchów
Miejskich

www.ofop.eu | perspektywa2027@ofop.eu

#perspektywa2027

Działania rzecznicze prowadzone
przez Ogólnopolską Federację Organizacji Pozarządowych
realizowane są na mocy porozumienia
ze Stowarzyszeniem KLON/JAWOR
przy wsparciu Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności

oraz

przy wsparciu w ramach CIVITATES
i European Climate Foundation

Ogólnopolska
Federacja
Organizacji
Pozarządowych

European
Climate
Foundation

civitates

Network^{of}
European
Foundations

POLSKO-AMERYKAŃSKA
FUNDACJA WOLNOŚCI

Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych

Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych (OFOP)

to niezależna i największa w Polsce ponadbranżowa federacja organizacji pozarządowych (zał. w 2003 r.).

- ❖ Federacja - **związki regionalne, tematyczne, duże ogólnopolskie organizacje**, ale też liczne małe, działające lokalnie stowarzyszenia i fundacje.
- ❖ Łącznie **zrzeszamy ponad 1.100 organizacji** w Polsce oraz dodatkowo 16 tys. jednostek ochotniczych straży pożarnych.
- ❖ **Federacja ma reprezentantów/-ki w różnych radach**, zespołach eksperckich i konsultacyjnych oraz ciałach dialogu, a także komitetach monitorujących fundusze europejskie.
- ❖ OFOP aktywnie udziela się na rzecz **budowania potencjału społeczeństwa obywatelskiego i na kształt polityk publicznych**.
- ❖ Prowadzimy działania także na poziomie międzynarodowym w ramach europejskich sieci organizacji poprzez m.in. European Civic Forum.
- ❖ OFOP jest organizatorem **Ogólnopolskiego Forum Inicjatyw Pozarządowych (OFIP)** odbywającego się co trzy lata od 1996 roku, największego i najstarszego święta działających społecznie osób i organizacji.

Cele strategiczne Polityki Spójności UE na lata 2021-2027

- Cel 1:
Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa
- Cel 2:
Bardziej przyjazna dla środowiska niskoemisyjna Europa
- Cel 3:
Lepiej połączona Europa
- Cel 4:
Europa o silniejszym wymiarze społecznym
- Cel 5:
Europa bliżej obywateli
- Cel 6:
Łagodzenie skutków transformacji
w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu

Fundusze UE na lata 2021-2027

UMOWA PARTNERSTWA

PODSTAWOWY DOKUMENT, KTÓRY OKREŚLA WSPÓŁPRACĘ UE Z POLSKĄ, JEST UMOWA PARTNERSTWA (UP). TO UZGODNIONA Z KOMISJĄ EUROPEJSKĄ STRATEGIA WYKORZYSTANIA FUNDUSZY EUROPEJSKICH.

Programy
krajowe i
regionalne

60% funduszy z polityki
spójności trafi do programów
realizowanych na poziomie
krajowym

40% otrzymają programy
regionalne, zarządzane przez
marszałków województw.

Struktura funduszy

- Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnIKS) – ponad 25 mld euro.
- Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG) – ok 7,9 mld euro.
- Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS) – 4 mld euro
- Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC) – ok. 2 mld euro.
- Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej (FEPW) – ok. 2,5 mld euro.
obszar: lubelskie, podkarpackie, podlaskie, świętokrzyskie, warmińsko-mazurskie i częściowo mazowieckie (bez Warszawy i 9 otaczających ją powiatów)
- Fundusze Europejskie Pomoc Żywnościowa (FEPŻ) – 0,475 mld euro
- Fundusze Europejskie dla Rybactwa – 0,5 mld euro
- Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich (PTFE) – 0,5 mld euro.

oraz ...

Fundusze Europejskie na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FEST) – 4,4 mld euro *pomoc w transformacji dla regionów górniczych: śląskiego, małopolskiego, dolnośląskiego, wielkopolskiego, łódzkiego i lubelskiego*

programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej – 0,56 mld euro

a

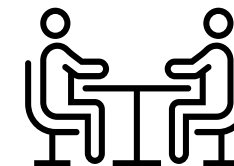
także 16 oddzielnych programów regionalnych

Sieć OFOP ds. partnerstwa i funduszy europejskich

Wzmacniamy przedstawicieli/-lki organizacji pozarządowych w pracach związanych z **Polityką Spójności na lata 2021-2027** (i nie tylko, także w ramach Funduszu Odbudowy, tzw. Krajowy Plan Odbudowy)

Monitorujemy tzw. **zasadę partnerstwa**

ZASADA PARTNERSTWA

W Sieci OFOP ds. Partnerstwa i FE prowadzimy analizę realizacji **zasady partnerstwa** określonej w europejskim kodeksie partnerstwa

Zasada partnerstwa uregulowana jest:

Rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) nr 240/2014 z dnia 7 stycznia 2014 r. w sprawie europejskiego kodeksu postępowania w zakresie partnerstwa w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych,

Partnerstwo w założeniach

- ❖ **Celem partnerstwa** jest poprawa efektywności i skuteczności funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności.
 - ❖ Wszyscy uczestnicy tego procesu wzajemnie uzupełniają się, a dzięki współpracy powstaje efekt synergii i wartość dodana, niemożliwa do osiągnięcia w przypadku działań podejmowanych indywidualnie.
 - ❖ **Partnerstwo stanowi integralny element procesu budowy kultury dialogu i partycypacji społecznej oraz podlega stałej ewaluacji i adaptacji do potrzeb wszystkich jego uczestników.**
-

Partnerstwo

– wg założeń i przepisów...

KE zaleciła państwom członkowskim organizowanie partnerstwa w celu:

- ❖ zapewnienia poszanowania zasad wielopoziomowego zarządzania, a także pomocniczości i proporcjonalności oraz specyfiki ram instytucjonalnych i prawnych poszczególnych państw członkowskich,
 - ❖ zagwarantowania odpowiedzialności zainteresowanych podmiotów za planowane interwencje
 - ❖ korzystanie z doświadczenia i wiedzy stosownych podmiotów.
-

Partnerstwo

– wg założeń i przepisów...

Partnerstwo oznacza celowy proces, a partnerzy angażowani są na wszystkich etapach realizacji polityki UE, tj.:

- ❖ programowania,
 - ❖ wdrażania,
 - ❖ monitorowania,
 - ❖ ewaluacji.
-

Europejski Kodeks Partnerstwa - zasady

Reprezentacja

- Adekwatna, właściwa i proporcjonalna reprezentacja partnerów
- Uwzględnienie zdolności do aktywnego uczestnictwa

Przejrzystość

- Przejrzystość informacji na temat zaangażowania wszystkich odpowiednich partnerów
- Procesy konsultacyjne z partnerami prowadzone w przystępny i terminowy sposób

Zaangażowanie ciągłe

- Partnerzy powinni być reprezentowani w komitetach monitorujących program
- Uczestnictwo powinno mieć miejsce podczas przygotowywania, wdrażania, monitorowania i oceny programu

Europejski Kodeks Partnerstwa - zasady

Wzmocnienie instytucjonalne

- Wzmocnienie zdolności instytucjonalnych odpowiednich partnerów
- Działania na rzecz budowania potencjału powinny być skierowane do partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego zaangażowanych w programy

Przegląd partycypacji

- Ocena roli partnerów we wdrażaniu umów i programów partnerskich
- Należy dokonać przeglądu wyników i skuteczności partnerstwa

Wymiana doświadczeń i nauka

- Uczenie się o partnerstwie powinno być promowane w ramach funduszy UE
- Dzielenie się przykładami dobrych praktyk i wymiana doświadczeń
- Rozpowszechnianie ustaleń

Udział partnerów w ramach realizacji zasady partnerstwa, m.in.

udział na etapie przygotowania projektu programu, uszczegółowieniu i zmian w przyjętym programie

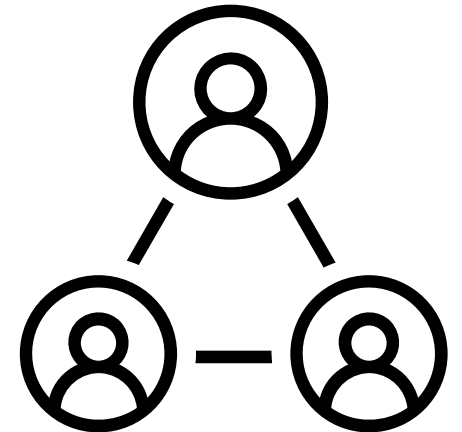
udział w pracach nad kryteriami wyboru projektów, spełnienia zasad horyzontalnych i warunków podstawowych

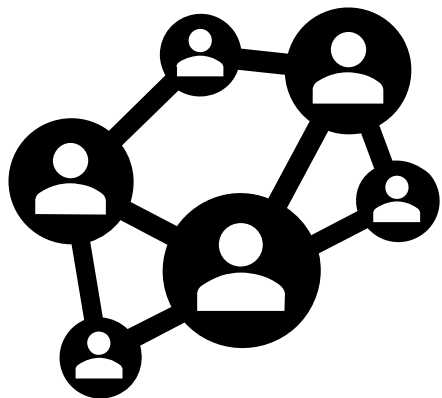

udział w pracach Komitetu Monitorującego/ciała doradczych ZIT

udział w procesie ewaluacji programu.

Partnerstwo wg przepisów

*Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 240/2014 z dnia 7 stycznia 2014 r.
w sprawie europejskiego kodeksu postępowania w zakresie partnerstwa w ramach
europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych*

Artykuł 8. Przygotowanie programów

Państwa członkowskie angażują właściwych partnerów, zgodnie z ich ramami instytucjonalnymi i prawnymi, w przygotowanie programów, a w szczególności w:

- a) analizę i określenie potrzeb;
- b) określenie lub wybór priorytetów i stosownych celów szczegółowych;
- c) alokację funduszy;
- d) określenie **wskaźników specyficznych dla programów**;
- e) wdrażanie **zasad horyzontalnych**, o których mowa w art. 7 i 8 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013;
- f) **skład komitetów monitorujących**.

ZASADY HORYZONTALNE

(Art. 9 Rozporządzenia „ogólnego”/ramowego)

Rozporządzenie PE i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, [...]

- ❖ poszanowanie praw podstawowych oraz przestrzeganie **Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej**
- ❖ **promowanie równości szans kobiet i mężczyzn, gender mainstreaming**
- ❖ **zapobieganie wszelkiej dyskryminacji** ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną
- ❖ **zapewnienie dostępności** dla osób z niepełnosprawnościami, w szczególności podczas wdrażania
- ❖ **wspieranie zrównoważonego rozwoju**, określonego w art. 11 TFUE, z uwzględnieniem celów ONZ dot. zrównoważonego rozwoju, a także porozumienia paryskiego i zasady „nie czynić poważnych szkód” (przy pełnym poszanowaniu dorobku prawnego Unii w dziedzinie środowiska).

HORYZONTALNE WARUNKI PODSTAWOWE (Art. 15 ust. 1 Rozporządzenia „ogólnego”/ramowego)

Rozporządzenie PE i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, [...]

Skuteczne stosowanie i wdrażanie Karty Praw Podstawowych UE

Istnienie skutecznych mechanizmów służących zapewnieniu zgodności z Kartą

1. ustalenia mające zapewnić zgodność programów wspieranych z Funduszy i ich wdrażania z odpowiednimi postanowieniami Karty;
2. rozwiązania dotyczące zgłaszania komitetowi monitorującemu przypadków niezgodności operacji wspieranych z Funduszy z Kartą oraz skarg o nieprzestrzeganie Karty złożonych zgodnie z rozwiązaniami przyjętymi na mocy art. 69 ust. 7

Zasada Partnerstwa

❖ Jakość partnerstwa zależy od:

- poziomu wiedzy,
- umiejętności i doświadczenia partnerów,
- oraz zaplecza eksperckiego partnerów.

Wsparcie może mieć m.in. formę (art. 17 ust. 2 i ust. 4 Kodeksu Partnerstwa):

-
- specjalnych warsztatów, sesji szkoleniowych,
 - **struktur koordynacyjnych i sieciowych**
 - **formę wkładu w koszty udziału w spotkaniach związanych z przygotowaniem, wdrażaniem, monitorowaniem i ewaluacją programów.**

Ogólnopolska
Federacja
Organizacji
Pozarządowych

Partnerstwo wg przepisów

Co wiedzieć warto?

Ogólnopolska
Federacja
Organizacji
Pozarządowych

Rozporządzenie
delegowane Komisji (UE)
nr 240/2014 z dnia
7 stycznia 2014 r.
w sprawie europejskiego
kodeksu postępowania
w zakresie partnerstwa
w ramach europejskich
funduszy strukturalnych
i inwestycyjnych
ROZDZIAŁ II

ROZDZIAŁ II GŁÓWNE ZASADY DOTYCZĄCE PRZEJRZYSTYCH PROCEDUR IDENTYFIKACJI WŁAŚCIWYCH PARTNERÓW

Artykuł 4

Określenie właściwych partnerów na potrzeby programów

1. W odniesieniu do każdego programu państwa członkowskie określają właściwych partnerów spośród co najmniej następujących podmiotów:

- a) właściwych władz regionalnych, lokalnych, miejskich i innych instytucji publicznych
- b) partnerów społecznych i gospodarczych (społeczno-ekonomicznych)
- c) podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie

Zasada Partnerstwa

a) właściwych władz regionalnych, lokalnych, miejskich i innych instytucji publicznych, w tym:

- (i) władz regionalnych, krajowych przedstawicieli władz lokalnych oraz władz lokalnych reprezentujących największe miasta i obszary miejskie, których kompetencje wiążą się z planowanym wykorzystaniem EFSI, z których dofinansowany jest dany program;
- (ii) krajowych lub regionalnych przedstawicieli instytucji szkolnictwa wyższego, usługodawców w zakresie usług kształcenia i szkolenia i w zakresie usług doradczych oraz ośrodków badawczych (...)
- (iii) innych instytucji publicznych odpowiedzialnych za stosowanie zasad horyzontalnych (...) w szczególności podmiotów ds. promowania równego traktowania
- (iv) innych podmiotów zorganizowanych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym oraz organów reprezentujących obszary, w których realizowane są zintegrowane inwestycje terytorialne i lokalne strategie rozwoju finansowane w ramach danego programu;

Zasada Partnerstwa

b) partnerów społecznych i gospodarczych (społeczno-ekonomicznych), w tym:

(i) **uznanych na poziomie krajowym lub regionalnym organizacji partnerów społecznych***, w szczególności ogólnych organizacji międzybranżowych i organizacji sektorowych, jeżeli przedmiotowe sektory mają związek z planowanym wykorzystaniem EFSI, z których dofinansowany jest dany program;

(ii) **krajowych lub regionalnych izb handlowych i stowarzyszeń przedsiębiorców reprezentujących ogólny interes sektorów i branż w celu zapewnienia zrównoważonej reprezentacji dużych, średnich, małych oraz mikroprzedsiębiorstw, wraz z przedstawicielami gospodarki społecznej**;

(iii) innych podobnych podmiotów zorganizowanych na szczeblu krajowym lub regionalnym;

** związki zawodowe, organizacje pracodawców*

Zasada Partnerstwa

c) podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, takich jak

partnerzy działający na rzecz ochrony środowiska,

organizacje pozarządowe, a także podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, równouprawnienia płci oraz niedyskryminacji

- (i) podmiotów działających w obszarach związanych z planowanym wykorzystaniem EFSI, z których dofinansowany jest dany program, oraz **ze stosowaniem zasad horyzontalnych (...)**
w oparciu o ich reprezentatywność, a także uwzględniając zasięg geograficzny i tematyczny, zdolności w zakresie zarządzania, wiedzę specjalistyczną i podejścia innowacyjne;
- (ii) podmiotów reprezentujących **lokalne grupy działania (...)**
- (iii) innych organizacji lub grup, na które w znaczący sposób wpływa lub może wpływać wdrażanie EFSI, w szczególności **grup uznawanych za zagrożone dyskryminacją i wykluczeniem społecznym.**

Zintegrowane Inwestycje Terytorialne 2021 - 2027

Ogólnopolska
Federacja
Organizacji
Pozarządowych

Statystyki dot. ZIT

Mazowieckie (1),
Podlaskie (1)

Łódzkie (3),
Warmińsko-
Mazurskie (3)

Pomorskie
(9)

Podkarpackie
(11)

Lubelskie
(17)

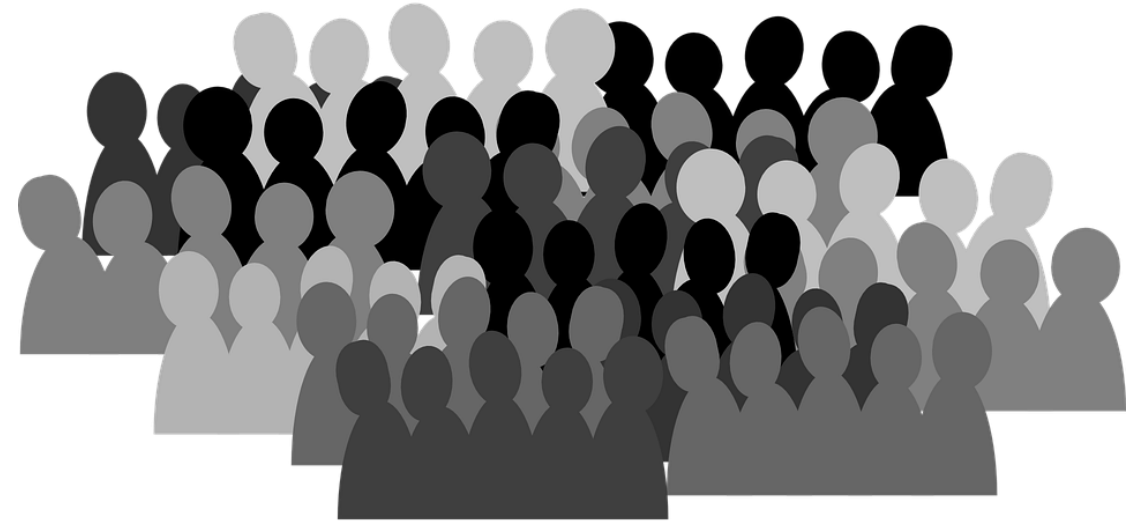
**Szacowana
liczba to 94
ZITy!**

LICZBOWO – ciała doradcze przy ZITach w perspektywie 2021-2027

Ciała doradcze (RADY) przy Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT)

- ❖ 16 regionów = 94 ZITy
- ❖ Średnio 5 organizacji w jednym ciele doradczym – to daje **470 organizacji pozarządowych!!!**

Konieczna poszerzona identyfikacja i dotarcie do potencjalnych partnerów sektora obywatelskiego

Podstawy prawne i wytyczne

1. Rozporządzenie ogólne/ramowe z 24 czerwca 2021 r.
2. Rozporządzenie delegowane Komisji Europejskiej KODEKS PARTNERSTWA z 7 stycznia 2014 r.
3. Umowa Partnerstwa z 30 czerwca 2022 r.
4. Ustawa wdrożeniowa z 28 kwietnia 2022 r.
5. Wytyczne dotyczące realizacji zasady partnerstwa na lata 2021 – 2027 z 24 października 2022 r.
6. Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021 – 2027 z sierpnia 2022 r. (Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej)
7. Strategia Rozwoju Ponadlokalnego. Poradnik praktyczny z marca 2022 r. (Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej)

STRATEGIA

Zintegrowany rozwój terytorialny

(art. 28 rozporządzenia ogólnego)

W przypadku, gdy państwo członkowskie wspiera zintegrowany rozwój terytorialny, czyni to w oparciu o **strategie rozwoju terytorialnego lub lokalnego** w dowolnej z następujących form:

- zintegrowane inwestycje terytorialne (ZIT);
- rozwój lokalny kierowany przez społeczność (RLKS);

lub

- inne narzędzie terytorialne wspierające inicjatywy opracowane przez państwo członkowskie.

Realizując strategie rozwoju terytorialnego lub lokalnego w ramach więcej niż jednego Funduszu, państwo członkowskie zapewnia spójność i koordynację między odnośnymi Funduszami.

Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT)

Do celów zintegrowanych inwestycji terytorialnych i narzędzi terytorialnych opracowanych przez państwa członkowskie należy określić **minimalne wymogi w odniesieniu do treści strategii terytorialnych.**

Za opracowanie i zatwierdzenie tych strategii terytorialnych powinny być odpowiedzialne odpowiednie instytucje lub podmioty. Aby zapewnić zaangażowanie odpowiednich instytucji lub podmiotów we wdrażanie strategii terytorialnych, takie instytucje lub podmioty powinny być odpowiedzialne za wybór operacji, które mają otrzymać wsparcie, lub też uczestniczyć w tym wyborze.

Promując inicjatywy w zakresie zrównoważonej turystyki, strategie terytorialne powinny zapewniać **odpowiednią równowagę** między potrzebami zarówno mieszkańców, jak i turystów, takimi jak tworzenie wzajemnych połączeń między sieciami rowerowymi i kolejowymi.

Strategie terytorialne

(art. 29 rozporządzenia ogólnego)

Strategie terytorialne mogą również zawierać wykaz operacji, które mają być wspierane.

Istota ZIT

- Istotą ZIT w perspektywie 2021-2027 jest realizacja projektów zintegrowanych przyczyniających się do rozwiązywania wspólnych problemów i skoordynowanego zaspakajania potrzeb obszaru objętego ZIT.
W tym celu opracowywane będą strategie rozwoju ponadlokalnego i Strategie ZIT.
- Projekty nie mające zintegrowanego charakteru nie mogą być realizowane w ramach instrumentu ZIT.
- ZIT będzie wykorzystywany do wspierania miejskich obszarów funkcjonalnych (MOF), wskazanych przez władze samorządowe w strategii rozwoju województwa.
- Decyzję o objęciu danego MOF instrumentem ZIT podejmuje Instytucja Zarządzająca programem regionalnym w kontrakcie programowym i we właściwym programie. ZIT obejmuje miasto-rdzeń i jego funkcjonalne otoczenie, którym mogą być gminy miejskie, wiejskie lub miejsko-wiejskie

Warunki realizacji ZIT w regionie

Związek ZIT

Jednym z warunków realizacji ZIT jest zawiązanie zinstytucjonalizowanej formy partnerstwa – tzw. Związku ZIT.

Związki ZIT będą pełniły funkcję wspólnej reprezentacji władz miast i obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie wobec władz krajowych i regionalnych.

Podstawowym zadaniem Związku ZIT jest kreowanie polityki rozwoju na obszarze realizacji ZIT i koordynowanie realizacji projektów wynikających ze Strategii ZIT.

Możliwe są cztery formy partnerstwa:

- stowarzyszenie jednostek samorządu terytorialnego;
- porozumienie międzygminne;
- związek międzygminny, powiatowy lub powiatowo-gminny;
- związek metropolitalny województwa śląskiego.

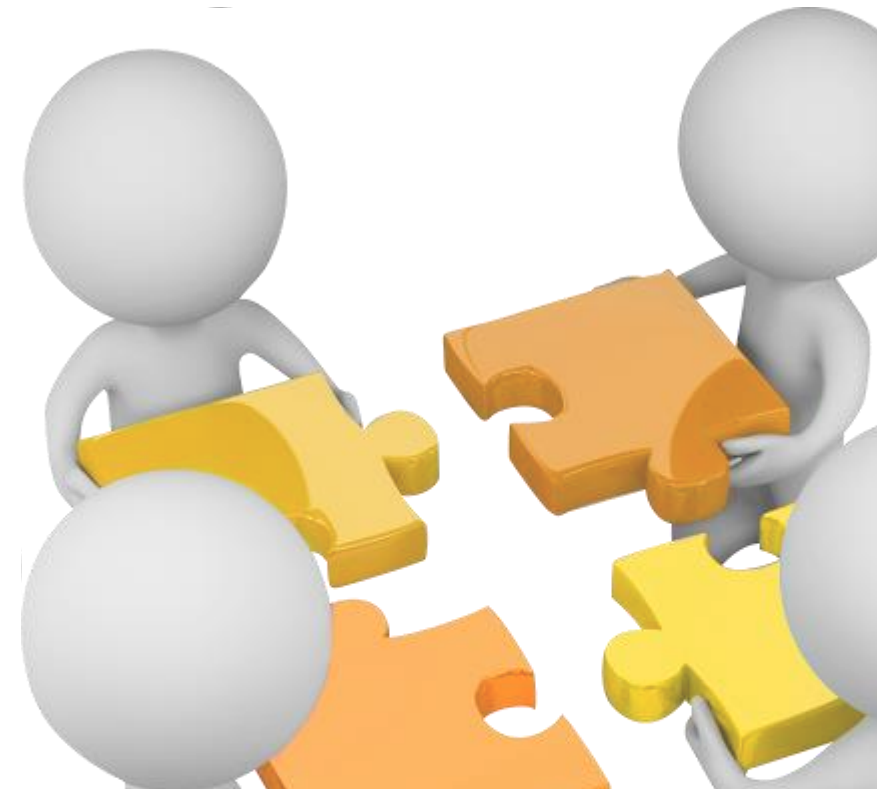
Wybór formy prawnej współpracy pozostawiony jest do decyzji uczestniczących w niej JST.

Rady ds. Strategii ZIT

Aby umożliwić zaangażowanie partnerom w przygotowanie i realizację Strategii ZIT, w strukturze Związku ZIT należy uwzględnić **umocowane statutowo, lub w inny prawny sposób**, ciało doradcze organu stanowiącego (lub lidera porozumienia) składające się z wszystkich właściwych dla obszaru realizacji ZIT partnerów, w tym partnerów społecznych i gospodarczych oraz społeczeństwa obywatelskiego.

Reprezentacja powinna uwzględniać m.in.: społeczeństwo obywatelskie, podmioty działające na rzecz ochrony środowiska oraz odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób ze specjalnymi potrzebami, równości płci i niedyskryminacji.

Wszystkie podmioty powinny mieć prawo do opiniowania decyzji tego organu (lub lidera) związanych z przygotowaniem i wdrażaniem Strategii ZIT poprzez przyjmowanie przez powyższe ciała doradcze stosownych **uchwał lub stanowisk**.

„Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021 – 2027” Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej - 1

ZIT jest instrumentem wspierającym rozwój terytorialny i promującym partnerski model *współpracy między jednostkami samorządu terytorialnego w MOF*. Celem wdrażania instrumentu ZIT jest:

- 1) *budowanie partnerstwa i współpracy w ramach obszaru funkcjonalnego* oraz wspieranie współpracy i wymiany doświadczeń pomiędzy Związkami ZIT zarówno w poszczególnych województwach, jak i na szczeblu krajowym i międzynarodowym;
- 2) *wspieranie rozwoju kompetencji samorządu terytorialnego niezbędnych do przygotowania i wdrażania strategii, w tym strategii ZIT lub strategii rozwoju ponadlokalnego;*
- 3) *wspieranie realizacji projektów i zdolności do pozyskania środków z różnych źródeł.*

„Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021 – 2027” Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej - 2

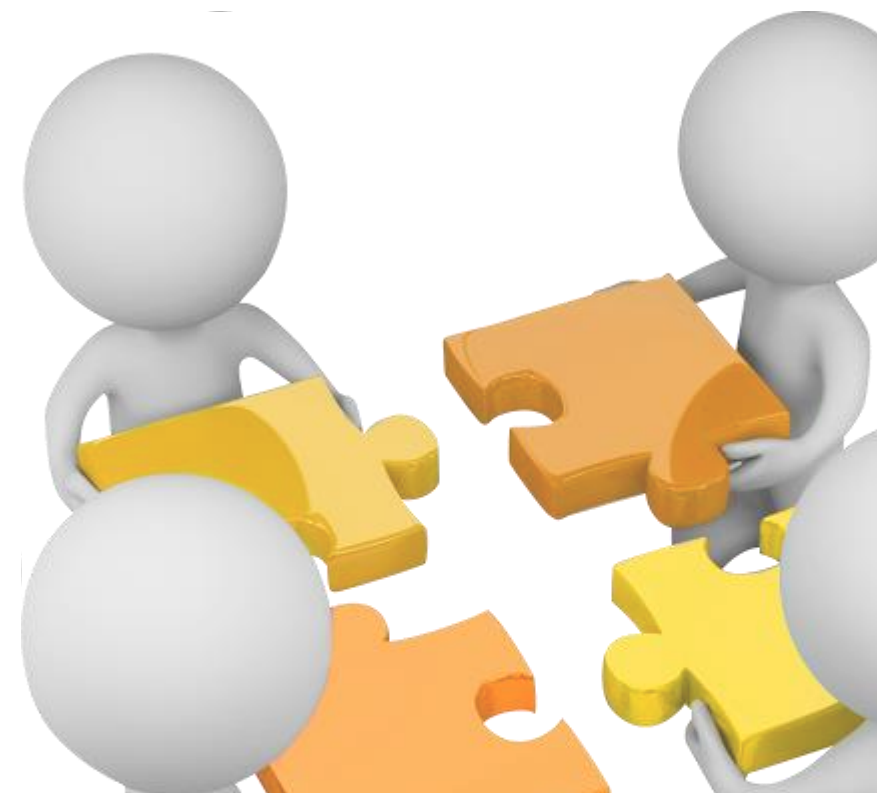
Strukturę Związku ZIT wyznaczają podmioty zaangażowane w stworzone partnerstwo JST, a jej kształt jest zależny od przyjętej formy prawnej współpracy. Jednak bez względu na przyjętą formę prawną, struktura Związku ZIT powinna uwzględniać:

*a) **organ wykonawczy**, który może mieć charakter kolegialny (zarząd) lub jednoosobowy (lider porozumienia), w zależności od wybranej formy prawnej współpracy;*

b) organ uchwałodawczy (lub co najmniej doradczy w przypadku porozumienia) o charakterze kolegialnym, złożony z przedstawicieli wszystkich JST tworzących Związek ZIT; (?)

*c) **ciało doradcze** dla organu wykonawczego lub lidera porozumienia reprezentujące partnerów.*

*Wskazane jest też stworzenie i odpowiednie prawne umocowanie **procedury podejmowania decyzji** (w tym **opiniowania i przyjmowania dokumentów** takich jak projekt strategii ZIT lub lista projektów) angażującej wymienione powyżej organy i ciała.*

„Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021 – 2027” Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej - 3

*Dobłą praktyką z **perspektywy 2014-2020** było włączenie do struktur Związków ZIT, w charakterze opiniodawczo-doradczym, partnerów społeczno-gospodarczych, w tym przedstawicieli środowiska biznesowego, społecznego i naukowego z danego obszaru realizacji ZIT.*

„Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021 – 2027” Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej - 4

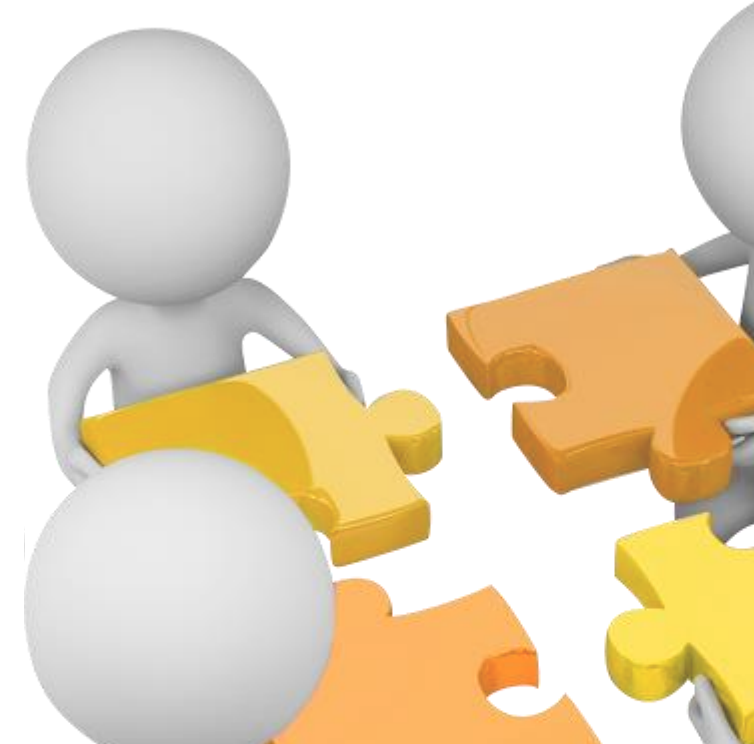
UP idzie o krok dalej i wzmacnia pozycję partnerów społeczno-gospodarczych, wymagając uwzględnienia w strukturze Związku ZIT, umocowanego w prawny sposób, ciała doradczego składającego się z przedstawicieli wszystkich właściwych dla obszaru realizacji ZIT partnerów. Reprezentacja powinna uwzględniać m.in. społeczeństwo obywatelskie, podmioty działające na rzecz ochrony środowiska oraz odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób ze specjalnymi potrzebami, równości płci i niedyskryminacji.

Wszystkie podmioty powinny mieć prawo do opiniowania decyzji organu wykonawczego związanych z przygotowaniem i wdrażaniem Strategii ZIT. Należy jednoznacznie zaznaczyć, że opinia ta nie ma charakteru wiążącego.

Partnerzy społeczni

Partnerzy gospodarczy

Przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego (organizacje pozarządowe)

„Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021 – 2027” Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej - 5

*Prawo do opiniowania decyzji lidera porozumienia przez ciało doradcze reprezentujące **partnerów społeczno-gospodarczych** nie powinno być równoważne z formalnie opiniodawczą rolą Komitetów Sterujących lub Rad ZIT, które składają się z przedstawicieli JST wchodzących w skład Związku ZIT.*

PYTANIE: czy tym samym sugerowane są działania pozorowane?

„Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021 – 2027” Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej - 6

*Zastosowanie zasady partnerstwa **gwarantuje kontrolę społeczną** i większe **zaangażowanie podmiotów** różnych szczebli w realizację programu i **odpowiedzialność** za planowane interwencje.*

*Pozwala także na **korzystanie z wiedzy i doświadczenia** szerszej grupy instytucji oraz zapewnia **większą przejrzystość w podejmowaniu decyzji**.*

PYTANIE: czy takie określenie zadań ciała doradczego pozostaje w duchu rozporządzenia ramowego, Umowy Partnerstwa i Kodeksu Partnerstwa?

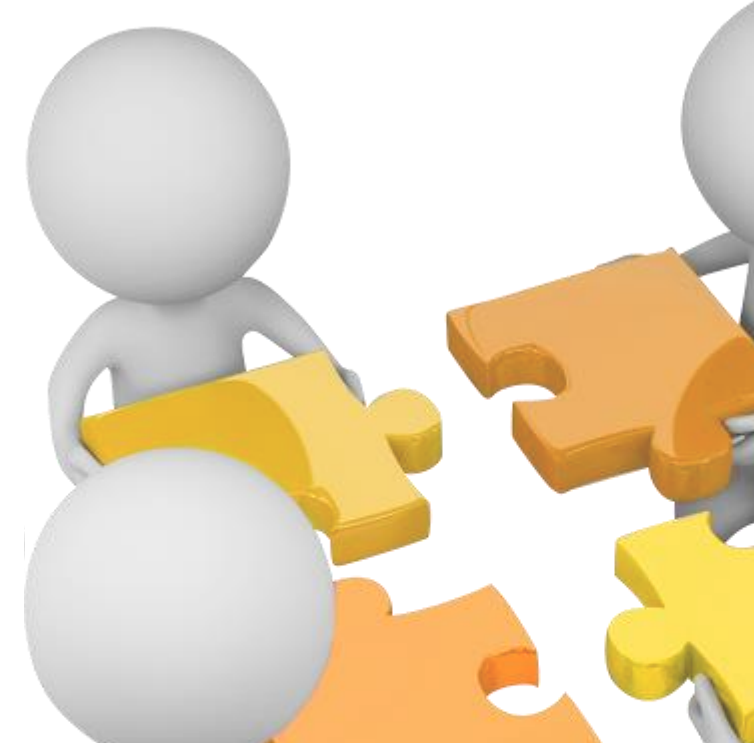
„Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021 – 2027” Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej - 7

Rekomendacja

*Partycypacja społeczna obejmuje przygotowanie, prowadzenie i ocenę realizacji instrumentu ZIT poprzez prowadzenie **konsultacji społecznych** oraz w pracach **ciała doradczego**.*

***Działania w ramach prac ciała doradczego** mogą polegać w szczególności na:*

- *poznaniu potrzeb i oczekiwań interesariuszy oraz dążeniu do spójności planowanych działań z tymi potrzebami i oczekiwaniami;*
- *prowadzeniu, skierowanych do interesariuszy, działań edukacyjnych i informacyjnych, w tym o istocie, celach, zasadach wdrażania instrumentu ZIT oraz o przebiegu tego procesu;*
- *inicjowaniu, umożliwianiu i wspieraniu działań służących rozwijaniu dialogu między interesariuszami oraz ich integracji wokół instrumentu ZIT;*
- *zapewnieniu udziału interesariuszy w przygotowaniu dokumentów dotyczących wdrażania instrumentu ZIT, w szczególności strategii ZIT;*
- *wspieraniu inicjatyw zmierzających do zwiększania udziału interesariuszy w przygotowaniu i realizacji strategii ZIT;*
- *zapewnieniu w czasie przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji możliwości wypowiedzenia się przez interesariuszy.*

Zapraszamy do współpracy i wymiany informacji!

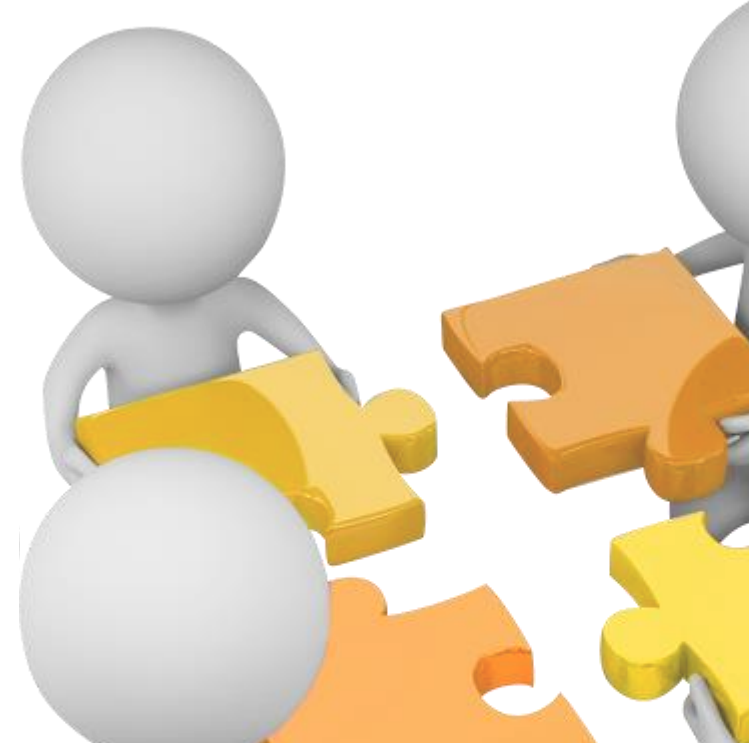
Kalendarz wydarzeń w ramach projektu:

13.12.2022 r. (wtorek) godz. 10:00 – 16:00 – spotkanie stacjonarne Warszawa (godziny i dokładne miejsce do potwierdzenia)

Osoba do kontaktu: Łucja Kucmin – Węglarczyk – koordynatorka ds. ZIT w OFOP

E-mail: lucja.weglarczyk@ofop.eu

Tel. 531 254 914

www.ofop.eu | perspektywa2027@ofop.eu

#perspektywa2027

Działania rzecznicze prowadzone
przez Ogólnopolską Federację Organizacji Pozarządowych
realizowane są na mocy porozumienia
ze Stowarzyszeniem KLON/JAWOR
przy wsparciu Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności

oraz

przy wsparciu w ramach CIVITATES
i European Climate Foundation

Ogólnopolska
Federacja
Organizacji
Pozarządowych

European
Climate
Foundation

civitates

Network^{of}
European
Foundations

POLSKO-AMERYKAŃSKA
FUNDACJA WOLNOŚCI